

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozlowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Jitka Knotková, Milan Vokáč

Literatura

Košťurík, P., Kovárník, J., Měřínský, Z., Oliva, M. 1986: Pravek Třebíčska, Brno.

Skutil, J. 1947: Z nejdávnější minulosti Náměšťska nad Oslavou, Ročenka Musejního spolku v Ivančicích, 13–54.

Resumé

Lhánice (Třebíč Dist.). Neolithic. MPW. Settlement. Surface research.

LOŠTICE (OKR. ŠUMPERK)

Náměstí Míru. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Záchranný archeologický výzkum v Lošticích na náměstí Míru vyvolala rekonstrukce silnice třetí třídy, která vede přes centrum Loštic. Tento výzkum probíhal během května a června roku 2008. Identifikace lokality je možná na mapovém listu ZM ČR 1 : 10 000, list 14-43-19: Z : 460–J : 32; Z : 461–J : 31; Z : 458–J : 26; Z : 462–J : 25; Z : 458–J : 24. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od západní (Z) a jižní (J) sekční čáry.

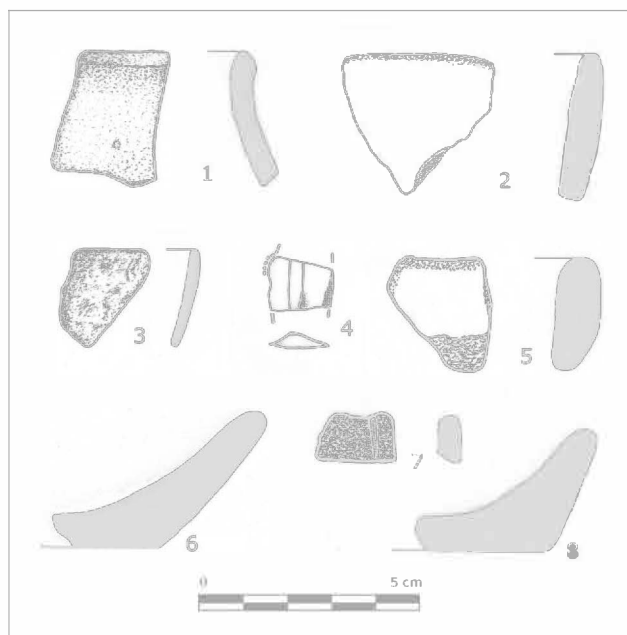
Během archeologického výzkumu bylo prozkoumáno celkem 62 zahloubených objektů. Zkoumané objekty pocházejí z několika období pravěku, převažují však sídlištní objekty z období kultury s lineární keramikou. Dva malé objekty náleží do období jordanovské kultury, jeden objekt lze datovat do období kultury lužických popelnicových polí a devět objektů lze datovat do období středověku a novověku. Získaný movitý materiál z tohoto výzkumu je ve stadiu laboratorního zpracování, proto není možné přesněji určit počet objektů pocházejících z jednotlivých období.

Během září roku 2008 proběhl na náměstí Míru v Lošticích další záchranný výzkum, který byl zapříčiněn revitalizací tohoto náměstí. Identifikace lokality je možná na mapovém listu ZM ČR (M 1 : 10 000) číslo listu 14-46-19: Z : 464–J : 24; Z : 464–J : 22; Z : 457–J : 24. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od západní (Z) a jižní (J) sekční čáry. Během tohoto výzkumu bylo prozkoumáno 60 zahloubených sídlištních objektů. Většinu prozkoumaných objektů lze datovat do období kultury s lineární keramikou. Revitalizace náměstí Míru bude probíhat i v roce 2009, kdy bude také tento výzkum pokračovat.

Keramické zlomky pocházející z období neolitu nalezené při obou výzkumech obsahují větší množství grafitu (tuhy). Přírodní výchozy této suroviny se nacházejí v okolí Loštic a byly využity například i ve středověku při výrobě místní proslavené loštické keramiky. Drobné hrušky grafitu byly zaznamenány i v zásypu některých sídlištních jam.

Jakub Vrána, Marek Kalábek

Resumé

Obr. 9: Loštice: Výběr pravěké keramiky. Fig. 9: Loštice: Auswahl der Keramik.

Loštice (Bez. Šumperk). Platz Mír. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

LOŠTICE (OKR. ŠUMPERK)

Hradská ulice. LnK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 7.11.–21. 11. roku 2008 proběhl záchranný výzkum základových pasů budoucí přístavby kulturního domu v Lošticích. Identifikace lokality na mapě ZM ČR (M 1 : 10 000) – číslo listu 14-43-19: Z : 459–J : 19; Z : 460–J : 19; Z : 457–J : 13; Z : 456–J : 13. Vzdálenosti jsou uvedeny v milimetrech od západní (Z) a jižní (J) sekční čáry.

Během výzkumu bylo prozkoumáno celkem 13 zahloubených objektů. Většina objektů byla prozkoumána jen zčásti. Tři sídlištní objekty lze na základě keramického materiálu z jejich zásypu datovat do období kultury s lineární keramikou (obr.10). Bohužel pro absenci keramických zlomků nelze 6 objektů datovat ani rámcově.

Jakub Vrána

Resumé

Loštice (Bez. Šumperk). Hradská Straße. LBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

MALHOSTOVICE (K. Ú. NUZÍŘOV, OKR. BRNO-VENKOV)

„Rybníčky“. LnK, MMK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V říjnu roku 2008 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v polní trati „Rybníčky“ v souvislosti se zpevňováním zdejším polních cest. Dosud neznámá lokalita (srov. Podborský 2001)

Obr. 10: Malhostovice, kat. Nuzířov. Hliněná lidská nožka.
Fig. 10: Malhostovice, Kat. Nuzířov. Tönerner Menschenfuß.

leží asi 1 km severoseverovýchodně od středu Nuzířova, v sedle (kóta 358 m n. m.) mezi Paní horou (395,7 m n. m.) na západě a plochým návrším (419 m n. m.) vystupujícím mezi Nuzířovem a Lažany na východě. Severním směrem se terén svažuje k Lažance, jižním ke Žlíbku, v obou případech levostranným přítokům říčky Lubě. Přesná poloha výzkumu je na ZM ČR 1:10 000, list 24-32-03, určena body o souřadnicích 443:221, 471:217 a 472:223 mm od Z:J s. č.

V jižním úseku polní cesty C2 bylo zjištěno celkem 58 sídlištních objektů, které je možné na základě získaného materiálu datovat převážně do kultury s lineární keramikou (II. stupeň). Vedle běžných, obvykle blíže neinterpretovatelných výkopů byla prozkoumána i část půdorysu charakteristického dlouhého domu nadzemní kúlové

konstrukce s přiléhajícími stavebními jámami, 2 zásobní jámy a 4 hliněné pece se dny vyloženými lomovými kameny. Z nálezů si zaslouží zvláštní zmínku hliněná lidská nožka, původně aplikovaná patrně na nějaké nádobě (obr. 10).

Mladší osídlení zastupují 3 objekty kultury s moravskou malovanou keramikou, které byly rozmístěny nedaleko od sebe ve východní části lokality.

Michal Přichystal

Literatura

Podborský, V. 2001: Život v pravěku. In: *Malhostovice–Nuzířov. Od nejdávnější minulosti po současnost*. Tišnov: Obecní úřad Malhostovice-Nuzířov, 23–42.

Resumé

Malhostovice (Kataster Nuzířov, Bez. Brno-venkov), „Rybníčky“. LBK, MBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

MODŘICE (OKR. BRNO-VENKOV)

„Rybníčky“. Areál firmy Rova. Parc. č. 1690/55. MMK I/II(?). Pohřby, sídliště. Záchranný výzkum.

Část objektů příslušela kultuře s MMK. Jednalo se o menší jámy, ale také hliníky, do kterých byly v několika případech vsazeny suterény srubových staveb a zemnice, o čemž svědčily pozůstatky kulových či deskových konstrukcí (k. 2660, 2726). V jednom takovém objektu (k. 2660) byly zjištěny kostrové pohřby ženy a dítěte (k. 3820, 3828), v dalším byla nalezena izolovaná lebka (k. 2730). Z objektů pocházejí zlomky místní zelené břidlice, ŠI, BI a keramika zdobená malbou a v jednom případě také vpichem.

Petr Kos

Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov), „Rybníčky“. MBK I/II(?). Skeletgräber, Siedlung. Rettungsgrabung.

MOHELNICE (OKR. ŠUMPERK)

Ulice Třebovská, parc. č. 240. Neolit–neolit. Sídliště. Zjišťovací sondáž.

V říjnu r. 2008 byla provedena VM Šumperk zjišťovací sondáž u městských hradeb na ulici Třebovské, parc. č. 240. Při příležitosti první etapy opravy hradeb, jejíž první fáze se uskutečnila v tomto roce, byly vně hradeb položeny dvě sondy A a B (podrobnosti viz kapitola Středověk a Novověk).

V obou sondách se výše od vrstvy 2 spolu s keramikou středověkou vyskytovalo i větší množství uniformních, keramických střepů bez signifikantních znaků, rámcově datovaných do mladší až pozdní doby kamenné–